

Чырвоная Зыме́на

105 (1072) ЧАЦЬВЕР, 8-га мая 1930 г.

ШТОДЗЕННАЯ ГАЗЭТА РА-
БОЧА-СЯЛЯНСКАЯ МОЛАДЗІ
Орган ЦК і Менскага АК ЛКСМБ
Умовы падпіскі:
1 месяц 30 кап.
3 месяца 90 .
6 месяца 1 р. 80 .
1 год 3 р. 30 .
АДРАС РЕДАКЦЫІ:
Менск, вул. Карла Маркса, 38
Тэлефоны: рэдактара—7-25,
сэкрэтарыят—12-19.
АДРАС КАНТОРЫ:
Камрапольская 25, тэлеф. № 903.
ГОД ВЫДАНИЯ IX.

11-га МАЯ 5-ты ПЛЕНУМ ЦК ЛКСМБ
Усім членам і кандыдатам ЦК і цэнтральнай рэдакцыі
най намісці ЛКСМБ
11 мая г. г. склікаецца 5-ты пленум ЦК ЛКСМБ з наступ-
ным парадкам дня:
1) Доклад бюро ЦК ЛКСМБ аб выкананні дырэктывы плену-
му ЦК КП(б) і ЦК УсёЛКСМ (Дакл. тав. Палякоў).
2) Доклад аб падрыхтоўцы кадраў і задачах ЛКСМБ (Дакл.
т. т. старшыня Дзяржплану Гольдберг і Шоламаў).
3) Аб вайскова-фінальнай рабоце (Дакл. т. т. Ільічаў
і Леў).
4) Аб перавыборах бюро ячэек і камітэтаў ЛКСМБ (Дакл.
тав. Рындыч).
Сэкрэтар ЦК ЛКСМБ ПАДЯКОЎ.

КОМУНІСТЫЧНЫ РЭВОЛЮЦЫЙНЫ РУХ НЯСЕ ПАГІБЕЛЬ СУСЬВЕТНАМУ КАПІТАЛІЗМУ

СВЕТНЫ ЭКОНОМІЧНЫ КРЫЗІС, ЯКІ ўсё БОЛЕЙ АБВАСТРАЕЦЦА, ПАГЛЫБЛЯЕ КЛАСАВЫЯ СУПРАТНАСЦІ ПАМІЖ ПРАЦАЙ
І КАПІТАЛАМ, ПАДЫМАЕ НОВЫЯ РЭВОЛЮЦЫЙНЫЯ ВЫСТУПЛЕННІ ПРОЛЕТАРЫЯТУ І ПРЫГНЕЧАНЫХ НАРОДАЎ
КАЛЁНІЙ Пад лёзунгамі КОМІНТЭРNU

Кі паўстанцкіх атрадаў з урадавымі войскамі

ШАНХАЙ, 3-5. Паўстанцкія атра-
да ў раёне Сватоу бяспынна па-
стаўляюць масовымі сялянамі.
Кайя (Гуандун) ідуць
паўстанцкімі атрадамі і
вайнёўскімі. Увесь пагра-
даў раён між Фуцзяня і Гуан-
даў ахоплен паўстанцкімі. Горад
абкружан паўстанцкімі атра-
дамі. У раёне Луцжоў (Гуансі)
паўстанцы дзейнічаюць Чырэнаў ар-
мія гэтага раёна французскія
сілы няўдала ўзнішчылі
паўстанцаў (урад. Хубэйскія
паўстанцы, што значна
прывіліжылі Хубэй ахоплены
паўстанцкімі. У пра-
дзява і красавіка зарэгі-

стравана звыш 100 гарадоў, вё-
сак, павястаў, стаўных арэнай жор-
сткай барацьбы між сялянскімі паў-
станцкімі атрадамі і урадавымі вой-
скамі. У шмат якіх павястаў накі-
раваны з Ханькоў карныя экспе-
дыцыі. Газеты пішуць аб немагчы-
масці падавіць сялянскія паўстан-
ні, бо ўсё прадоўжае насельніцтва
прывіліжылі спачувае паўстанцам.
Шанхайская падпольная газета
„Шанхай Бао“ паведамляе, што за-
раз у Кітаі маюцца 13 чырвоных
армій. Колькасць склад армій, па
словах газеты, дасягае 60 тысяч
байцоў пры 46 тысяччах стрэльбаў,
650 кулямётах, 180 артылерыйскіх
гарматах і некалькіх самалётах.

Новыя весткі аб вырабе антываецкіх фальшывак

НЬЮ-ЁРК, 5. Як паведамляюць
з Вашынгтона, некаторыя газетныя
корэспандэнты мяркуюць, што ў
вырабе антываецкіх фальшывак
удзельнічаў вядомы фабрыкант
фальшывак Нагавіцкі. Корэспандэнт
ТАСС з пэўных крыніц даведаўся,
што адзін расейскі белавардзец
(быўшы царскі офіцэр) яшчэ да
апублікавання фальшывак Уленам
прапанаваў купіць іх дзюм кірую-
чы газетным прэсам у Ньют-Ёрку.

Генштабы згаварваюцца аб утварэнні

ВЕНА, 3. Як паведамляюць
румынскія газеты, выхаўшыя
у Варшаву румынскую военную
місію, на чале з начальнікам
генеральнага штабу Самсона-
вікі будзе абгаварваць з поль-
скім генштабам пытанні аб
рэарганізацыі арміі, мобіліза-
цыі прамысловасці і ўта-
варэнні ваеннай прамысловасці.
Мяркуючы на намёках
румынскіх газет, да гэтых
перагавораў прыцягнуты прад-
стаўнікі французскага ген-
штабу.

Шэрсцыянікі працягваюць забастоўку

ЛЕНДАН, 6. Хадзі ўчора ўзас-
нікі многіх фабрык у раёне шэ-
рсцыяні прамысловасці заявілі аб
тым, што іх прадпрыемствы аднаў-
ляюць работу, толькі каля 100 ра-
бочых ва ўсім раёне прыступілі да
работы. У сувязі з гэтым амаль усе
фабрыкі былі прымушаны зноў за-
чыніцца.

Крах банкаў у Амэрыцы

НЬЮ-ЁРК, 6. У першыя тры ме-
сяцы 1930 году падарпелі крах
317 банкаў супроць 183 за першую
чвэртку мінулага году. 87 проц.
усіх падарпелых крах банкаў па-
дае на заходнія і паўднёвыя бакі.
Агульны капітал буйнейшых банкаў
у гэты перыяд скараціўся на 10,8
проц., а сумы ўкладаў на 8 проц.

Поліцэйскі агонь па калёне комсамольцаў

БЭРЛІН, 6. У Вуппэртале полі-
цыя адкрыла агонь па калёне ком-
самольцаў. Трое ранены, з іх двое
цяжка.

Судовая поліцыя і вайсковыя часткі адмаўляюцца падаўляць рух і пераходзяць на бок паўстанцаў

ТЭРМЭЗ, 5. Прыяжджаючы з
Інды перадаюць аб надзвычайна
напружаным становішчы ў Пеша-
варскім раёне. На іх словах адзін
з камандных над Пешаварам пар-
тоў захоплен і ўтрымліваецца паў-
станцамі. На вуліцы Пешавару
ідуць жорсткія баі. Судовая полі-
цыя і вайсковыя часткі адмаўляю-
цца падаўляць рух і пераходзяць на

У Інды высаджаліся новыя часткі ангельскага войска

ЛЕНДАН, 6. У канцы красавіка
у Бомбэй высаджаліся прыбыўшыя
з Англіі новыя ваенныя часткі. Га-
тыя часткі будуць сконцэнтраваны ў
„непадзейных раёнах“.

Зволена каля 20.000 ра- бочых

ШАНХАЙ, 3. Прычыны лютых
справін спынілі работу 50 фаб-
рык па апрацоўцы шэўкі. Зволена
20.000 рабочых.

Поліцэйская ўлада ня мела магчымасці справіцца з паўстанцамі

ЛЕНДАН, 6. Першамайскія де-
манстрацыі у Дырыне (Паўночная
Аўстралія) выліліся ў вельмі сур'ё-
зныя супрацьуродавыя выступлен-
ні. Памяшканне ўрадавага адміні-
стратара захоплены беспрацоўнымі.
На галоўнай плошчы гораду за-
мест нацыянальнага сцягу ўзвы-
савіўся чырвоны сцяг. Поліцэй-
ская ўлада, апынуўшыся ў замя-
шанні, ня мела магчымасці спра-
віцца з паўстанцамі.

Асуднае становішча ў Юга-Славіі ня знята

ВЕНА, 6. Абвешчанае напярэдадні 1 мая асуднае ста-
новішча ў Юга-Славіі дагэтуль яшчэ ня знята. Працяга-
юцца масавыя арышты рабочых. Поліцыя, між іншым, уз-
мажана расшуквае лётнікаў, якія скулькі камуністычных
пункты з аэраплану ў шэрагу гарадоў Юга-Славіі.

Пашырэнне камуністычнай пропаганды

ЛЕНДАН, 4. Корэспандэнт кон-
тынентальнага „Обсерватор“ паведа-
мляе, Пешавар наводнен пропаган-
дай літаратурай. Камуністы і

Ліга моладзі вядуць пропаганду ў
вёсках, дзе выступаюць з чырво-
нымі сцягамі значкамі, на якіх
выбіты „серп і молат“.

Знаёснае становішча кітайскага сялянства міжданаўскія мілітарыстыя ўчыняюць нябачныя расправы над малейшымі рэвалюцый- нымі ўчынкамі

(Ліст кітайскага чырвонаармейца)

Падпольнай кітайскай газеце
„Шанхай Бао“ з'явіўся наступны
чырвонаармейца аб становішчы
мяж Хубэй і Хэнані, які мы
без усялякіх зьмен.
Выстаўляючы перыод гомінданаў-
скага ўраду мае ўжо трохгадовую
і таму да рэчы будзе за-
чытаваць: яны-ж вынікі гэтых трох
лет.
Першае, што рэзка відаецца ў
гэта абвастрэнне класавай
бары. Гомінданаўскія мілітары-
сты лавалі прыгнечаныя сялян-
ны ў Хубэй і Хэнані да немагчы-
ма памераў. У абодвух правінцыях
засталіся шматлікія падаткі. Існуе
затяжка на забой жыўлы, падатак
на віно, падатак на штуч-
нае ўгнаенне, падатак на кватэру
і печ у доме, падушны падатак,
шматлікі падатак за заха-
вы чыстаты ў вёсцы, падатак
за парабку ў бандаўным, пада-
ток за стрэльбу, на электрычнасць,
падатак пры жаніцтве, пры смерці
і іншым.

рабуюць жыўлы ў сямлі і на мя-
сцовае насельніцтва падае абавязак
утрымваць салдат. Аб вайсковых руй-
наваннях гаварыць ня прыходзіцца.
Гэтыя ўмовы гоняць сялянскія масы
у бандыцкія атрады, бо ўсе надзеі
на памяншэнне падаткаў вычарпа-
ліся. Гомінданаўскія генералы не
дапускаюць ніякага вызвалення ад
падаткаў і для збору іх арганізуюць
спецыяльныя атрады, якія спага-
няюць падаткі ўзброенай сілай.

Але ня ўсе сяляне ідуць у бан-
дыты. Многія, ня гледзячы на не-
бяспэку, спыняюць плату падаткаў
і паступова сирод сялянства нара-
джаецца рух, які прымае ў нека-
торых мясцох вельмі вострыя фор-
мы, у асабліваці таты, калі рух
пераходзіць на вышэйшую ступень —
да конфіскацыі абшарнішчай зямлі,
арганізацыі сваіх сялянскіх узбро-
еных атрадаў і ўладаў. У такіх вы-
падках пачынаецца жорсткая ба-
рацьба, бо гомінданаўская ўлада на
хоча скласці аружжа без бою і
ўпарта змагаецца за сваё існаванне.
Іх палітыка пры гэтым вельмі про-
стая: яны ўтвараюць крываўную
ачыстку вёскі. Калі вёска не пажа-
дае арганізавацца ў асобную гомін-
данаўскую кампанію для доўгі і
выжываюць камуністы, дык уся
вёска зруйнаецца і знішчаецца з
твару зямлі.

У тых мясцох, дзе развіваецца
сялянскі рух на глебе неуплаты па-

датку, сялянскія хаты зруйнаваны
на 50-60 проц. Там-жа, дзе аргані-
заваўся рэвалюцыйная ўлада, ця-
рпела ня менш 90 проц. сялянскіх
дамоў і гаспадарак. Акрамя таго,
генералы саджаюць многіх удзель-
нікаў руху ў турмы і забіваюць
іх масамі. У адной вёсцы Хэнань-
скага павяту было расстраляна ад-
разу 200 сялян. Быў выпадак, калі
сяляне аднае вёскі Шыюкайскага па-
вету (Хубэй), з прычыны высокай
цаны рысу, самавольна захапілі
рысавы склад буйнага мясцовага
купца і размеркавалі рыс між ся-
лянамі. Пасля гэтага начальнік
павяту безадкладна накіраваў у
вёску дзве сотні салдат, даўшы ім
дваццаць ведроў газу. У працягу
некалькіх гадзін пачы вёска была
зруйнаваная, 150 сялянскіх дамоў
згарэлі, больш трыццаці сялян за-
біты.

Але сялянства ўсё больш і больш
разумеюць неабходнасць узмацнен-
ня сваёй узброенай сілы і аргані-
зацыі часовай і сталой арміі.
Сяляне 8-мі павястаў на мяжы
Хубэй і Хэнані маюць такую армію.
Усё мужчынскае насельніцтва ад 18
да 40 год уваходзіць у яе. Армія
і кожны армеец захоўваюць строгую
дысцыпліну, праводзяць поўную роў-
насць паміж салдацкім і каманд-
ным складам, арганізуюць клубы,
рожныя асветныя і спартыўныя
гурткі і групу, дапамагаюць ся-
лянскім масам конфіскаваць зямлі
размеркаваць яе, узбройваюць і
выхоўваюць сялян. Сяляне сустра-
каюць армію бурнымі прывітань-
нямі, называючы яе „сваёй“, „на-
шай“.

Арышт супрацоўніка савецкага гандлёвага предстаўніцтва ў Мэксыцы

НЬЮ-ЁРК, 6. У Мэксыцы арыштаваны супрацоўнік
савецкага гандлёвага прадстаўніцтва тав. Фрыдман, які
застаўся ў Мэксыцы для ліквідацыі гандлёвых спраў. Та-
варыш Фрыдман высыласца з Мэксыкі на будучым тыдні.

На першамайскай дэманстрацыі ў Менску

ОРГАНІЗУЕМ ДЗІЦЯЧУЮ ПРАЦУ Ў КОЛГАСАХ

Праца павінна служыць ня толькі сродкам павялічэння грамадзян вытворчасці, але і сродкам выхавання і ўсебаковага развіцця. Праца павінна даць звычкі і веды, развіваючы ў дзяцей матэрыялістычны сьветапогляд

„Цесна ўвязваць працу з вучэбнай і навукова-даследчай працай“ (КРУПСКАЯ)

ПРАЦЯГВАЕМ АБГАВАРЭННЕ ПЫТАННЯ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ ОРГАНІЗАЦЫІ ПРАЦЫ Ў КОЛГАСАХ

Проект

Часовыя правілы аб працы дзяцей і падлеткаў у колгасах

Курс партыі на соцыялістычную перабудову сельскай гаспадаркі на базе яе калектывізацыі, на практыцы ўзяўшы да гіданых мераў колгасны рух у краіне, усё ўзрастаючы ахват сучаснай калектывізацыі цэлых эканамічных раёнаў, карэнным чынам мяняе умовы і процэсы выдзялення сельскай гаспадаркі.

Умовы буйных калектывных гаспадарак ствараюць магчымасць ставіць пытаньне аб соцыялістычнай арганізацыі юнацкай працы ў сельскай гаспадарцы.

Гэта дае падставы абмеркаваць стварэнне новых кадраў для калектывізацыі сельскай гаспадаркі праз дакладныя формы навування (школы колгаснай моладзі і г. д.), пры якіх навуванне павінна быць спецыяльнай звязана з вытворчай працай падлеткаў, а дзяцей у процэсе самой вытворчасці і дапаўняеца выкладаннем тэарэтычных прадметаў, якія спрыяюць ўцямленню процэсаў вытворчасці як у тэхнічных, так і ў грамадзкіх адносінах і спецыяльнымі (клубнымі) заняткамі, якія дапамагаюць выяўляць і формаванне творчай нахільнасці падлеткаў, а таксама фізічным выхаваннем, спрыяючым падрыхтоўцы здаровых целаў працоўнікаў і бацькоў.

Аднак, павышэнне соцыялістычных элементаў у арганізацыі юнацкай працы ў колгасах магчыма толькі па меры гаспадарчага ўмацавання, павышэння ўдзельнай часткі, абавязкова сектара і падзялення тэхнічнай базы пад колгасамі.

На данай стадыі развіцця колгасаў, улічваючы іх эканамічную моц і г. д., ЦК УсеЛКСМ лічыць неабходным надзвычайна асыя-роўны падыход да практычнага вырашэння пытаньня соцыялістычнай арганізацыі працы падлеткаў і дзяцей у колгасах і лічыць, што на бліжэйшы перыяд у аснове працы камсамоўскіх арганізацый па арганізацыі працы дзяцей і падлеткаў павінны быць праведзены наступныя меры:

1. Улічваючы асаблівасці ўмоў сельскай гаспадаркі і адрозненне ад норм узрасту прынятых у прамысловасці, ЦК УсеЛКСМ выкараецца за ўстаўленне наступных норм узрасту ў сельскай гаспадарцы прыстасавальна да абодвух палоў:

а) дзіцячы ўзрост—да 12 год;
б) падлеткавы ўзрост—ад 12 да 16 (з падзяленнем на групы: ад 12 да 14 і ад 14 да 16 год).

2. Праца дзяцей павінна масіць выключна вучэбна-вытворчы характар, падначальваючы яе задачамі палітэхнічнага выхавання, дзяля гэтага, улічваючы дзяцей з 8-гадовага ўзрасту ў вучэбна-вытворчую працу праз арганізацыю школьнай сумесі з піонерскімі атрадамі дзіцячых брыгад, будуючы гэтую працу, выходзячы з агульна-вытворчага пляну колгаса і злучаны з агульна-адукацыйнай вучобаю.

Матэрыяльна нашоўнасць, стварэнне вучэбна-вытворчай працы дзяцей да 12-цігадовага ўзрасту, павінна паступаць у маючыся фонд для абслугоўвання культурна-бытавых патрэб дзяцей, у першую чаргу па лініі абавязкова дзіцячага быту (харчаванне, дзіцячыя пляцоўкі і г. д.).

3. Працу падлеткаў неабходна максімальна падначальваць задачам арганізацыі навування, злучаючы атрыманыя ім агульнаадукацыйныя і спецыяльныя веды, выходзячы з асноўнай задачы падначалення працы падлеткаў задачам палітэхнічнай адукацыі.

4. Працоўны дзень падлеткаў узрасту ад 12 да 14 год павінен быць працягласцю ня больш 6 гадзін, ад 14 да 16—працягласцю ня больш 8 гадзін (з устанавленнем перыяду дня, калі яго можна ўжываць—раніцай, у апоўдзень, вечарам і г. д.), дапускаючы павялічэнне рабочага дня падлеткаў (ад 14 да 16 год), у перыяды максімальнага разгару сельска-гаспа-

дарчай працы, але ня больш, чым на дзве гадзіны, выключваючы дзяцячынак-падлеткаў гэтага ўзросту.

УВАГА: 1. Паказаная працягласць рабочага дня падлеткаў не распаўсюджваецца на падсобныя гаспадарча-рамесніцкія прадпрыемствы і майстэрні (кузьні, рамонтныя) базы і г. д., бо ў апошніх працягласць рабочага дня падлеткаў выключнаеца таксама, як і ў прамысловасці.

2. У гэтых-жа прадпрыемствах і падлеткавы ўзрост устанавляецца той-жа, што і ў прамысловасці.

3. Устаўлены лік працоўных гадзін падлеткаў у надыходзячых сельска-гаспадарчых і палівыя работы, маючы на меце запавенне іх фізічнай працай, але ў далейшым, пры распрацоўцы і паставіцы арганізацыі ахопу падлеткаў вучнёўствам (усімі відамі), а таксама, дзе гэта навуванне ўжо маецца (ШКМ), у гэты лік рабочага дня падлеткаў павінен уваходзіць і час іх тэарэтычнай вучобы.

5. Аплата працы падлеткаў пры выкананні імі аднолькавай працы з дарослымі павінна вытварацца па тых-жа расцэнках, што і дарослым, без даплаты за скарачаны рабочы дзень, ажыццяўляючы прыняты—за роўную працу—роўную аплату.

Агульная выпрацоўка падлеткаў

на тых работах, на якіх праца падлеткаў дапушчаецца,—вызначаецца ўстаўленай працягласцю працоўнага дня падлеткаў: 12-14—14-16 год.

6. ЦК УсеЛКСМ лічыць неабходным у калгасах і арцелях устанавленне разліковай кніжкі на кожнага працоўнага падлетка, замест практыкі ўстанавлення разлікаў на імя галавы сям'і.

Ахова працы і здароўя

Ужыванне працы падлеткаў ад 12 да 16 год павінна быць на больш лёгкіх работах, кіруючыся пры гэтым орыентаваным спісам работ, забароненых для падлеткаў. Пашырэнне гэтага спісу на мясцох павінна вытварацца камсамольскімі арганізацыямі, на падставе вучоту шкіднасці работ, для падлеткаў у спецыфічных умовах тэй альбо іншай галіны сельскай гаспадаркі і ўстанавляецца сумесна з праўленнем арцеля па ўзагадненню з сакцыяй працы сельсавету. Да асенняй пасаўкампаі павінен быць распрацаваны спіс шкідных і шкодных работ, забароненых для падлеткаў, з устанавленнем у савецкім парадку прыстасавальна да тыпаў гаспадарак і ўзростных груп, асобна для 12-14 і 14-16 год.

ЦК УсеЛКСМ.

Мае заўвагі да артыкулу т. Вербаловы

У „Чырвонай змене“ ад 28 красавіка, зьмешчаны артыкул: „Як арганізаваць працу дзяцей у колгасах“.

Па-мойму, у артыкуле Вербаловы, побач з шэрагам практычных прапановаў арганізацыі працы ў колгасах ёсць і непадыходзячыя меры, асабліва ва ўмовах Беларусі, а іменна:

Па-першае: „Забараніць скарыстоўванне працы падлеткаў у колгасах да 13-гадовага ўзрасту не ў парадку школьнай практыкі. Улічваючы малую матэрыяльную базу колгасаў, гэты тэрмін неабходна скараціць на год, г. зн., забараніць працу падлеткаў да 12-гадовага ўзрасту.“

Па-другое: „Да 12-гадовага ўзрасту неабходна лічыць не падлеткавыя групы, а дзіцячы і дзеля гэтага дзіцячая група не павінна працаваць ў вытворчасці колгаса, з дапушчаецца толькі ў парадку школьна-вытворчай практыкі.“

Іначэ з чым не магчыма згадзіцца, гэта, каб падлеткам колгасаў да-

плачвалі за недапрацаваны 4 гадзіны па стаўках нормальнага рабочага, што ў колгасах немагчыма. Аўтар артыкулу метаічна пераходзіць практыку вытворчай працы, ня ўлічваючы ўмоў і магчымасцей колгасаў.

У галіне сеткі падлеткаў аўтар артыкулу, не разумеваючы, па чым групы дзяцей і падлеткаў, даў ім сетку аднолькавую, што бытае справу. Падлеткавыя групы гэта тыя, што вучацца ў школах ШКМ, брыгаднага і індывідуальнага вучнёўства спецыяльна сельска-гаспадарчаму рамяству, а дзіцячыя—гэта тыя групы, якія атрымліваюць адукацыю, нагох. Такім чынам выходзіць, што аўтар складаў „сетку“ для тых, каму ён сам у сваім артыкуле забараняў працаваць. А па-другое,—механічна перавіс сетку з прамысловасці, дзе аплата рабочага і падлетка знаходзіцца ў адносінах 1 рубль да 0,6 рубля.

К—У.

РЭДАКЦЫЯ ВЫКЛІКАЕ

Зьмяшчаючы на абгаварэнне матэрыял аб арганізацыі працы дзяцей і падлеткаў у колгасах, рэдакцыя газеты зварачваецца да ЦСПСБ, таізу сельгаслесработых, Колгас-цэнтру, Наркампрацы, Наркомасветы, Наркомздараў і персаналя да т. т. Палякова, Рындзіча, Шоламава, Азаронка, Рамізевіча, Буклей прыняць удзел у абгаварэнні гэтага пытаньня, прыслаўшы ў рэдакцыю свае прапановы.

Да ведама студэнтаў завочнікаў

Дэканат менскага завочнага рабфаку даводзіць да ведама студэнтаў, што з 20 па 25 мая г. г. адбудзецца правёрка ведаў студэнтаў і канферэнцыя з акадэмічна адсталымі таварышамі.

Для атрымання літара з 50-проц. скідкай па чыгуныцы ўсім студэнтам да вызначанага тэрміну неабходна хутка паведаміць рабфак аб прыездзе на канферэнцыю альбо для правёркі ведаў. Адначасова паведаміць назву чыгуначнай станцыі, з якой патрэбна выязджаць, палустанку і разьездку пісаць ня трэба.

Нам. дэкана рабфаку ЯКАЎЛЕЎ.

Як арганізаваць дзіцячую працу ў колгасах

Організацыя дзіцячай працы ў колгасах—справа новая і бязумоўна, што ў ёй ёсць і будучыя некаторы час адхіленьні ад правільнага вырашэння.

Наглядаецца масавае ўжыванне дзіцячай працы з 10-гадовага ўзрасту і маладзей, з працоўным днём, роўным дню дарослага рабочага і з няроўнай аплатай за роўную працу.

Побач з гэтым, кіраўнікі некаторых колгасаў упадаюць у другую крайнасць—ня ўжываюць зусім дзіцячай працы да 16 год, утрымліваючы падлеткаў за кошт колгаса. Як першая паставітка, так і другая ў корні няправільная і іх патрэбна выправіць.

Асноўная задача арганізацыі працы моладзі—гэта ўтварэнне кваліфікаванай, палітычна развітай зьмены, якая павінна будзе даць патрэбныя кадры для далейшага развіцця і ўмацавання колгаснага будаўніцтва.

Толькі так, у адпаведнасці з рашэннямі лістападаўскага пленуму ЦК УсеЛКСМ(б), магчыма ставіць пытаньне.

Каб правільна паставіць арганізацыю дзіцячай працы ў колгасах, мы павінны скарыстаць некаторую практыку з арганізацыі дзіцячай працы ў прамысловасці. Аднак, ні ў якім разе механічна не пераводзіць гэтай на колгасы. Спецыяльныя ўмовы сельскай гаспадаркі, патрабуюць падрыхтоўкі моладзі на падступныя групы па ўзрасту: да 12 год—дзіцячая, а ад 12 да 16—падлеткавая.

Да 12-ці год утрымліваць за сродкі колгасаў

Асноўнай прадпаласкай правільна скарыстання дзіцячай працы і ўзвыі яе з вучобай зьяўляецца абавязковасць утрымання дзяцей да 12-цігадовага ўзрасту за кошт колгасаў. Гэта абмяжуе многія сілы і пасылкі дзяцей на працу для павялічэння сваіх матэрыяльных рэсурсаў і дасць магчымасць забараніць дзіцячую працу па-за межамі школьна-вытворчага пляну.

Прынцып утрымання дзяцей за кошт колгасаў павінен у першую чаргу ахапіць дзяцей беднякоў і багтракоў.

Абмежаванне працоўнага дзеня

Неабходна практычна абмежаваць працоўны дзень дзяцей і падлеткаў прыкладна наступным парадкам: да 12 год забараніць усякае ўжыванне дзіцячай працы павінна школьна-вытворчага пляну, якім устанавіць рабочы час у адпаведнасці з часам вучобы. Для вучняў ШКМ рабочы час мэтазгодна ўстанавіць не па ўзрасту, а ў адпаведнасці да пары году ў адпаведнасці з днямі вучобы, з такім разлікам, каб зімой пераважвала вучоба, а ўлетку—практыка.

Для індывідуальнага вучнёўства неабходна ўстанавіць рабочы дзень ня звыш 6 гадзін ва ўзросце ад 12 да 14 год і ня звыш 8 гадзін—ад 14 да 16 год. Рабочы дзень пры гэтым узліку і ўлетку павінен рэгулявацца ў залежнасці ад сьнежнасці працы данага сезону, але ў межах паказанае нормы.

Моладзь, якая ў бліжэйшай будучыні ня будзе ахоплена ні ШКМ, ні школай першай ступені, ні сьстэмай сельгасвучнёўства, таксама павінна мець абмежаваны рабочы дзень у больш рэзкіх формах, што паспрыяе хутчэйшаму ўключэнню яе ў сьстэму вучнёўства. Прыкладна так: ад 12 да 14 год рабочы дзень ня можа перавышаць 4 гадзін, а ад 14 да 16—6 гадзін.

Такое-ж абмежаванне рабочага дня павінна распаўсюджвацца і на жаночую працу.

Аплата працы

Найўнасць фактаў скарыстання працы падлеткаў без усялякага абмежавання рабочага дня, няроўнасць аплаты за працу адналькавай цяжкасці патрабуюць захаваць прынцып роўнае аплаты за роўную працу, ня ўвязваючы гэта з тым, што падлеткі вучацца ў школе, альбо зьяўляюцца вучнямі сельгасвучы, ШКМ, ні з іх вытворчай практыкай.

Колгасная вучнёўская сетка

Для правільнай паставіцы вучнёўскае сеткі неабходна ўзяць вопыт з сеткі падлеткаў прамысловых рабочых. Гэта практыка (а не механічны перанос яе) дасць правільны напрамак вырашэння пытаньня.

Вучнёўская сетка павінна ахапіць сабою як вучняў ШКМ, так і брыгаднага і індывідуальнага вучнёўства ў сувядносінах нармальнай колгаснай сеткай.

Сетка павінна мець два варыянт у залежнасці ад тэрміну навування ў ШКМ і сельгасвучнёўства. Увядзенне рабочай сеткі зьяўляецца неабходным выходзячым з наступных меркаванняў:

Вучнёўства арганізоўваць у тых галінах сельскай гаспадаркі, дзе навуванне патрабуе больш доўгага часу (як правіла), дзеля гэтага вытворчасць і якасць працы вучня будзе нізкай у пачатку і павысцца будзе ў дрэнным матэрыяльным становішчы, пачынаючы з асноўнай аплаты працы—здыельна-й.

Па-другое, устанавленнем для вучняў аплаты ў адпаведнасці з лікам і якасцю працы будучы імкнуцца да ўсмерняга павялічэння выпрацоўкі на пачатку сваёй вучобе.

Вось чаму вучнёўская сетка зьяўляецца неабходнай. Здыельная аплата працы падлеткаў зьяўляецца вучобай павінна прымяняцца толькі тады, калі вучня вучацца ўжо апошняе паўгоддзе ў школе, а неахопленыя вучобай падлеткі павінны пераводзіцца на здыельную працу не раней, чым ад 14-15 гадовага ўзрасту.

Аплата працы падлеткаў

Зусім няправільна было-б не аплачваць працу дзяцей да 12-гадовага ўзрасту, якія працуюць згодна іх школьна-вытворчага пляну, хаця і ўтрымліваюцца за кошт колгасаў. За іх працу неабходна ўстанавіць аплату, што ўзніме іх зацікаўленасць працай і актыўнасць да яе, але гэтыя грошы ня трэба выдаваць ім на рукі, а перапісаць у фонд школы, піонератраду і г. д.

Аховы працы дзяцей

Ахова працы патрабуе не дапускаць дзяцей і падлеткаў да цяжкай працы і праз кожны дзень павінна гадзіны падлеткаў павінен мець перапынак для адпачынку. А таксама неабходна ўстанавіць перыядычную медыцынскую правёрку і нагляд за працай падлеткаў у колгасах: пасылка іх на спецыяльнае курортнае лячэнне, у дамы адпачынку і г. д.

КІСЯЛЕЎ.

Вячэрні ВТНУ ў Менску

У сувязі з вялікім патрабаваннем новых кадраў спецыялістаў, прэзідыум ЦСПСБ паставіў арганізаваць пры ўноўнастанаваным ВТНУ—вячэрні ВТНУ. Гэта мерапрыемства дасць магчымасць тэхнікам, якія зараз працуюць на вытворчых падвысоць сваю кваліфікацыю, не адрываючыся ад вытворчасці.

Сантару кадраў пры ЦСПСБ разам з іншымі зацікаўленымі арганізацыямі ўстанавілі даручана распрацаваць пытаньне па забеспячэнню вячэрняга ВТНУ выкладчыкамі і ўстанавіць парадок прыёму ва ВТНУ з такім разлікам, каб забяспечыць пролетарскі склад студэнтства.

Чыстына выпускнікаў ВУ і тэхнікумаў

ЧЫСТКА МАЦУЕ КЛАСАВУЮ БАЯЗДОЛЬНАСЬЦЬ КОМСАМОЛУ

Па-большавіцку ачысьціць шэрагі лінэнскага комсамолу ад класава-чужых нам элементаў, зьняць мяшчанска-абыватэльскую цывіль, якая пакрывае асобныя наморні здаровага комсамольскага арганізму

Не апаляць політычных задач чысткі

21 красавіка пачалася правёрка комсамольцаў выпускных курсаў Рагачоўскага Белпедтэхнікуму і падкурсаў. Першыя паседжаньні камісіі паказалі, што комсамольскім калектывам тэхнікуму прароблена сур'ёзная і сталая падрыхтоўчая работа. Навокал задач чысткі складзена шырокая грамадзянская думка як сярод студэнтаў, курсантаў, так і гарадзкой комсамольскай арганізацыі. Студэнтка "Ільлічоўка" аддала шмат увагі пытанню падрыхтоўкі да чысткі.

Кожнай комсамольскай ячэйкай складзены характарыстыкі сваіх-жа комсамольцаў. Вывешана скрынка для матэрыялу па чыстцы. Камісія па правёрцы, узброеная матэрыяламі перапраўкі падрыхтоўкі, нармальна і з вялікім посьпехам праводзіць сваю работу. Зацікаўленасьць чысткаю вельмі вялікая. На сход зьявіліся амаль усе студэнты, курсанты і комсамольцы вытворчых ячэек.

На сьцене тав. Церахава. Па соцыялізму становішчу яна сэрэдняя. Карэцкія жыццёвыя... Працавала, даручаныя працы выконвала... спаньняў комсамоль-

скіх і студэнткіх ня меў, бацька быў у колгасе, але вышаў... На пытаньне—як рэагавала Церахава на выхад бацькоў з колгасу?—яна адказвае—"казала", "агітавала", а аб прычынах выхаду бацькоў з колгасу маўчыць. На пытаньне—што галоўнае ў працы комсамолу ў вёсцы, Церахава ня можа адказаць.

Маецца цэлы шэраг комсамольцаў, падобных да тав. Церахавай. Напрыклад, комсамолец Багамаз—таксама сэрэдняя, нядаўна адносіцца да выкананьня сваіх грамадзкіх абавязкаў. У час высяленьня кулакоў зачыніўся ў пакоі і баіўся паказацца на вуліцу.

З боку некаторых таварышоў наглядзецца напівальскай адносіны да чысткі. Лічаць чыстку гульнёй, крычаць пры правёрцы ягона-небудзь комсамольца: "хопіць вам ужо яго мучыць?" Некаторыя таварышы на чыстцы займаюць пазыцыі нейтральнасьці. Таксама ненармальныя трэба лічыць і тое, што на чыстцы мала комсамольцаў з вытворчых ячэек і чырвонаармейцаў.

ТОЛЯ.

Чыстка праходзіць пры шырокім удзеле рабочай моладзі

Бюро комсамольскага калектыву Слуцкага Белпедтэхнікуму яшчэ за месяц да чысткі пачала праводзіць падрыхтоўчую работу: вывешваліся аб'явы, былі зьмешчаны артыкулы ў "Ільлічоўцы", інфармацыя на розных тэхнікумаўскіх сходах. І ў выніку залы Слуцкага гортэатру ў час чысткі была перапоўнена студэнтамі, рабочай моладзьдзю, чырвонаармейцамі і настаўнікамі. Справаздача сэкратара калектыву слухалася з напружанай увагай. Пасьля справаздачы выступіла шмат студэнтаў, рабочых і чырвонаармейцаў. Абгаварэньне паказала, што ячэйка выпускных курсаў у асноўным справілася з ускладзенымі на яе партыяй і комсамолам задачамі.

Маюцца значныя посьпехі на акадэмічным фронце, на фронце сацыялістычнай перабудовы вёскі і правядзеньня трохмесячніку беларускай і нацыянальнай пролетарскай культуры. Побач з дасягненьнямі ёсьць і шэраг недахопаў, недастаткова сувязь з вытворчымі ячэйкамі, невыкананьне некаторых пунктаў па сацыялізму, навукаўскаму элементу іліж-уларніцтва, з чым ячэйка зараз вядзе рашучую барацьбу.

Спрэчкі выявілі, што частка партыяна-комсамольскага актыву, асабліва 3-га курсу, знаходзіцца на-за ўдарніцкім рухам. Першы дзень чысткі прайшоў пры ўдзеле шырокай мас, рабочай моладзі чырвонаармейцаў, студэнтаў і настаўніцтва.

Э. КІПЕР.

Тут у справе падрыхтоўкі да чысткі зьлучылі базэдейнічаюць

Комсамольская ячэйка Гомельскіх чыгуначных падкурсаў зусім не праводзіць аніякай падрыхтоўчай работы да чысткі курсантаў апошняга курсу. Бюро абмежавалася вывешваньнем аб'явы і скрынкі для матэрыялу. Гэта робіцца ў той час, калі ў рабоце курсу і наогул сярод работы асобных студэнтаў-комсамольцаў меўся цэлы шэраг прарываў.

На 3-м курсе вучыцца 6 комсамольцаў, усе яны лічыліся актывістамі школы імя Савуна, у якой вараз раскрыта школьніцкая дзейнасьць. А што арабізі гэтыя комсамольцы і чым яны дапамаглі выкрыць фактаў школьніцтва? З боку іх нагледзіліся надбайны адносіны да вучобы і выкананьня грамадзкіх нагуравак.

Васіленка—студэнт комсамолец—удзельнічаў у антысміцкай бойцы, адвільваў ад грамадзкай работы. Калі ён быў пасланы ў колгас, дык адтуль ўдзек, адмаўляецца ўжываць беларускую мову. У часе пераправы бюро ўтварыў навакол сябе францыйную групоўку. Будучы старшынёю вучком, заціскаў самакрытыку, зрываў нататкі ў насьценгазэце, груба адносіўся да дэдуцат, глядзіў на дэдуцтву не як на таварыша, а як на самку. Сваймі сымпатыям ён пратэжыраваў пры выдачы стыпэндыі. Прыцель Васіленкі—сын вожжана сэрэдняя—Малахаў, які зусім не карыстаецца аўтарытэтам сярод беспартыйных студэнтаў. Вучобаў зусім ня цікавіцца. Політычна зусім нішчымны.

Гарры.

Грамадзкае харчаваньне па-гомельску

Брыгады па агляду грамадзкага харчаваньня ў Гомелі прыступілі ўжо да працы і на прынтцы паказалі сваю непідрыхтаванасьць да гэтай справы, незнаёмства з мэтай і задачкамі агляду, а таксама і вывядзеньне сваіх функцыяў.

У некаторых выпадках аглядаўшы брыгады выступалі ў ролі адміністратараў, яны хацелі зьняць з працы некаторых работнікаў сталовак. У сталовцы № 1 брыгада забараніла жарыць прыгоду для ежы рыбу, і рабочым прышлось чакаць сьнеданьня каля дзвярэй гадзін. Асобныя брыгадзіры самі ідуць на кухню, чапаюць рукамі прадукты, грубіць з працаўнікамі сталовак. Брыгады ў цэлым вядуць агляд толькі пытаньнямі, адваляючыся адказамі на іх. Яны не стараюцца ўлічыць у справу абавязьняў сталовак прадуктамі і якасьцю іх, сацытарным становішчам сталовак і абсталяваньнем. Брыгады зусім не займаюцца пытаньнем пастаўкі выхавальнай і культмасавай масы сярод калектыву сталовак, пытаньнем падрыхтоўкі кваліфікаванай рабочай сілы, зусім не зьяўляецца ўвагі на дэфекты ў рабоце і жыццё асобных сталовак і іншых ненармальных зьявішч. Характэрна адзначыць адносіны праўленьня транспартна-спажывецкага таварыства да агляду грамадзкага харчаваньня. Маючы цэлы шэраг сталовак і буфэтаў, праўленьне палец аб палец ня стукае для папулярнага задачка агляду, ня ставіла нават гэтага пытаньня на абгаварэньне агульнага сходу супрацоўнікаў, не распрацавала яшчэ да гэтага часу канкрэтнага плану ўдзелу ў аглядзе. Оргдадзел ТСТ бездапаможна чапляецца за "об'ектывныя ўмовы". Праўленьне ТСТ займаецца больш комерцыйнай, дзяляцтвам, толькі на пытаньнем грамадзкага харчаваньня. Праца ў сталовках і буфэтах ТСТ да гэтага часу яшчэ не рацыяналізавана; ра-

бочы дзень яшчэ ня ўшчыльнены. Кліюбы не павярнуліся яшчэ тварам да агляду, яны няк ня могуць прыстасавацца да новых умоў і патрабаваньняў агляду, яны не хочуць ведаць аб тым, што грамадзкае харчаваньне набывае разам выключнае значэньне. У аглядзе грамадзкага харчаваньня, здавалася-б, павінны былі прыняць

Некаторыя арганізацыі замест актыўнай дапамогі ў наладжаньні справы грамадзкага харчаваньня, актыўна "амажуць" аб'екты разьбіючы

асаблівы ўдзел групы "лёгкай кавалерыі", але яны да гэтага часу бязьдзейнічаюць. Раёны штаб "лёгкай кавалерыі" таксама бязьдзейнічае. Конкрэтныя пляны працы ў сталовках няма, як і прапоўнай дысплёны. Рабочыя вынарыстоўваюцца нерэацыянальна.

Цесната і перагружанасьць адгукваецца

У часе абеду ў сталовках цесната немагчыма. За кожным абедным стайце па некалькі канды-

датаў на яго месца. Памяшканьні для кухні ў большасьці сталовак непідыходзячыя. Столі нізкія і за-за пару і чаду нічога ня відаць, вельмілічкі няма. У пасудомойках цесната, ад чаго павялічваецца колькасьць бітае пасуды. Перагружанасьць сталовак, непрыстасава-насьць памяшканьняў, асцутнасьць кваліфікаванай рабочай сілы, а адгэтуль нумэлае абслугоўваньне наведвальнікаў—вось "об'ектывныя" прычыны дрэннага становішча грамадзкага харчаваньня.

Калёрыянасьць абеду невystар-чална. У абедзе бывае ў сярэднім толькі 600 калёрыяў, замест належаць на норме 800-850, тлушчы ў абедзе ўсяго 10-15 гр., замест належных 30-35 грамаў. Меню месяцамі бывае аднолькавым.

Пры разьмеркаваньні дэфіцытных прадуктаў між сталовкамі ўзнікаюць вялікія недарэчнасьці. Сталовкі, якія адпущаюць па 100-150 абеду ў дзень (№ 5 і 6), атрымваюць 60 кілё сьлівачнага масла, а цэнтральныя сталовкі № 1

10-га мая, а 6-й гадзіне ўвечары, у памяшканьні Нова-Барысаўскага рабочага клябу (быўшы ЛЮКС) адбудзецца агульна-гарадская канфэрэнцыя юнкураў і чытачоў комсамольскіх газэт разам з упаўнаважанымі па падпісцы.

Парадак дня: 1. Становішча комсамольскага друку і далейшыя яго задачы (дакладчык-прадстаўнік "Чырвонай Зьмены"—тав. Самуцін).

2. Становішча падпіскі па Барысаўскім раёне.

БАРЫСАЎСКІ РК ЛКСМБ.

Сьпяшацца

7 дзён засталася да экскурсыі Даведама

Боктэкскурсіі па Дняпры на аднаго чалавека, пачынаючы з Гомеля па поўным абслугоўваньнем (праезд парходам, па чыгунцы, харчаваньне, інтэрват, трамвай і інш.)—46 руб. і без праезду па чыгунцы—39 руб. (для чыгуначнікаў і тых, хто мае дармовы праезд чыгунцы).

У зьяўленьне ў некаторай наўнасьцю вольных месца, прымь жадаючых удзельнічаць у экскурсіі працягнут да 12-га мая. Грошы ўносяцца ўсе разам.

Залы і грошы перасылаюць па адрасу: г. Менск, Комсамольская, 2, экскурсійнай камісіі газэты "Чырвоная Зьмена".

Увага: Экскурсанты з усіх акруг павінны прыехаць у Гомельскай кшт. Экскурсантам з далёкіх акруг будучь дадзены ільготы 50 проц. праезду да г. Гомеля.

Экскурсійная камісія газ. "Чырвоная Зьмена".

Пастанова

Народнага Камісарыяту Працы БССР ад 27-га красавіка г. г.

аб водпусках рабочай моладзі, якая едзе на Украіну

Наркампрацы па згодзе з ЦСПСБ і ВСНГБ пастанавіла рабочай моладзі, якая едзе на экскурсію, арганізуемую рэдакцыяй газэты "Чырвоная Зьмена" на Украіну, прадстаўляць чыговы водпуск за 1930 год, пачынаючы з 15-га мая 1930 г.

Нам. Наркамсара Працы ЗАХАРАВА.

Старшы праўны інспэктар ГОЛЬДЗІНБЭРГ.

Сьпіс

т. т. уключаных у склад экскурсіі—дэлегацыі на Украіну, падаюшых індывідуальныя заявы

1. Стайн Хайм.	Менск.	9. Дайнека Н.	
2. Кацько С.	"	10. Дрэйцэр М.	
3. Гравец Х.	"	11. Лейніна Х.	
4. Фрадін А.	"	12. Карон М.	
5. Кацькоўскі Р.	"	13. Капілавіч Х.	
6. Чарнаўская М.	"	14. Сьляпін А.	
7. Тупін А.	"	15. Бацькоў М.	
8. Вігдорчын М.	"	16. Жардэцкі М.	Менск
		17. Гарэлін Ц.	Менск
		18. Малайкоўская А.	
		19. Нусінон І.	
		20. Опман З.	Менск
		21. Сіняквіч В.	
		22. Няхай К.	
		23. Граччанікаў А.	
		24. Позьнін А.	
		25. Ліўшыц Б.	Менск
		26. Кэцко А.	Менск
		27. Рутэнберг	Менск
		28. Міхайлоўскі Б.	Менск
		29. Коган Б.	
		30. Міркін А.	
		31. Грышчаніна П.	Гомель
		32. Колін Р.	
		33. Юр'янец Х.	
		34. Юр'янец Х.	Бабруйск
		35. Дайнека Н.	
		36. Сьляпін А.	
		37. Гальфанд Г.	
		38. Паміновіч П.	
		39. Камінін А.	Мозырская
		40. Віленскі А.	
		41. Парэцкі М.	Менск
		42. Прыгожын Н.	
		43. Катковіч П.	Палац
		44. Зягер П.	Віцебская
		45. Дайнека Н.	Гомель

УВАГА: Аб асабных таварышчэй, якіх уклад экскурсіі, у газэце надрукавана дадатна. Апошні ўнёс прамаўляючы ў не пазьней 10-га мая.

Экскурсійная Камісія газ. "Чырвоная Зьмена".

ДОПІС НЕ ПАДЦВЕРДЗІ

У нумарох 276 і 277 нашай газэты зьмешчаны для артыкулаў назва: "Організацыя сабатаў "Рвачы", у якіх пісалася, што нам комсамолец Альперовіч, раёнская абутковай фабрыкі, арганізаваў групу рабочых з 4-х чалавек, якіх паставілі перад сабой задачу батаваць работай, не вырабляючы нормы, якая патрэбна. Факты, азначаны ў артыкулах, судовым твам, не падцьвердзіліся.

Адказы рэдакцыі Рэдакцыі